

El paper de les institucions pedagògiques: 40 anys de la SCP-IEC

Carme Amorós Basté

Pedagoga catalana especialitzada en didàctica i formació del professorat, amb publicacions en revistes educatives com *Revista Catalana de Pedagogia* o *Escola Catalana*.

Summary

The Catalan Society of Pedagogy is a subsidiary of the Institute for Catalan Studies. It was founded in 1984. Its performance has been closely linked to the political and educational context at every time. Throughout these 40 years, it has been very active in pedagogical thinking and proposals for innovation and improvement of educational practice. Its activity and the topics covered have been carried out in conjunction with other educational institutions. The research highlights the continuities and changes in its performance over the course of 40 years and some future challenges.

Keywords

Catalan Society of Pedagogy, Institute for Catalan Studies, political context and pedagogical renewal, continuity and innovations in education, future challenges.

Resum

La Societat Catalana de Pedagogia és una filial de l'Institut d'Estudis Catalans. Va ser fundada el 1984. La seva actuació ha estat estretament vinculada amb el context polític i educatiu del moment. Al llarg dels seus primers 40 anys ha estat molt activa en el pensament pedagògic i en les propostes d'innovació i de millora de la pràctica educativa. La seva activitat i les temàtiques abordades s'han dut a terme amb vinculacions amb altres institucions pedagògiques. En la recerca es posen de manifest les constants i els canvis en la seva actuació al llarg dels 40 anys i alguns reptes de futur.

Paraules clau

Societat Catalana de Pedagogia, Institut d'Estudis Catalans, entorn polític i renovació pedagògica, continuïtat i innovacions en educació, reptes de futur.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

1. - SCP, Societat filial de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC
  2. - Els socis i les Juntes
  3. - Alguns actes i temes com indicadors de la vida de la Societat
    - 3.1. Sessions anuals d'Inauguració i Cloenda dels cursos escolars amb Conferències i Celebració de les Assemblees a final de curs
    - 3.2. Seminaris
    - 3.3. Les converses pedagògiques i Presentacions de llibres
    - 3.4. Participació en Debats sobre política educativa
    - 3.5. Activitats de caràcter internacional, organitzades amb altres entitats
    - 3.6. 1er Congrés Internacional de la SCP a Lleida, desembre 2022
    - 3.7. Activitats amb participació directa d'alumnes
  4. - Publicacions
    - 4.1.- Els Butlletins
    - 4.2. - La Revista Catalana de Pedagogia
    - 4.3. - Altres publicacions
  5. - Grups de treball i recerca
  6. - La vinculació i coordinació amb altres institucions
- Conclusions:**
7. - Constants i Canvis rellevants al llarg dels 40 anys. Reptes de futur

1.- La Societat Catalana de Pedagogia, Societat filial de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, és una bona mostra d'Institució Pedagògica a Catalunya, en diàleg amb altres institucions.

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC), com a acadèmia catalana de les humanitats i les ciències, acull una part important de la comunitat científica de l'àmbit lingüístic català, amb voluntat d'influència en la societat. La institució és un centre de catalanística i, amb les seves seccions i societats filials, promou i desenvolupa la recerca en els diferents àmbits de la ciència i de la tecnologia i amb la voluntat d'implicar-se en tots els elements de la cultura catalana.

Actua com a centre divulgador de la recerca i també acull, en la seva seu, iniciatives d'altres institucions que tenen una relació estreta amb la investigació i la cultura.

L'IEC s'estructura en seccions, establertes segons grans unitats temàtiques, que organitzen la recerca en l'àmbit que els correspon. Des del 1990 l'Institut és constituït per les cinc seccions següents: Secció Històrico-Arqueològica, Secció de Ciències Biològiques, Secció de Ciències i Tecnologia, Secció Filològica, i Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Les vint-i-vuit societats filials actuals formen part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'Institut com a entitats autònomes. Les societats tenen una reglamentació pròpia, estan regides per una junta directiva i compten amb un membre de la Secció, a la qual estan adscrites, que hi actua de delegat. La Societat Catalana de Pedagogia (SCP) és una Societat Filial, adscrita a la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Fou fundada per un acord del Ple del dia 12 de juny de 1984. És interessant recordar que el 1978 s'havia publicat al DOGC la creació del Consell d'Ensenyament i Cultura de la Generalitat de Catalunya, que l'any 1980 es va inaugurar el retorn del Parlament de Catalunya i que el 1981 la Generalitat assumeix el primer paquet de Competències Educatives.

Va néixer de la voluntat d'un grup de pedagogs catalans d'aplegar tota l'activitat i la investigació del camp educatiu, en el nivell científic més elevat i genuïnament català. Té per finalitat:

- Reunir en una associació els professionals de la pedagogia i les persones que han fet aportacions educatives importants en les terres de llengua catalana.
- Impulsar i col·laborar en la investigació educativa, especialment en allò que fa referència a la vida i el moviment educatius del nostre país.
- Ésser un lloc d'anàlisi, de reflexió i de diàleg sobre la situació de la pedagogia a Catalunya i als Països Catalans, sobre la seva història i la seva projecció futura en un context europeu i mundial.

Qui hi va haver a darrere de la seva creació i què els va moure? La iniciativa va partir d'un grup de pedagogs, inicialment vinculats a la Universitat de Barcelona, que van veure la necessitat de crear un espai que fes possible la recerca, l'estudi i l'intercanvi entre professionals i acadèmics per millorar l'educació al nostre país. Amb l'adveniment de la democràcia, la recuperació de les institucions de govern, el creixement del mapa universitari i els canvis que s'anaven introduint en el sistema educatiu, es generà una voluntat de recuperació pedagògica al nostre país, la qual feia necessari trobar noves maneres de potenciar el coneixement sobre la realitat educativa per millorar-la. (RCP nº 8, 2011-2014)

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

2. - Els socis i les Juntes

Des del primer moment es fa èmfasi en què es vol dirigir la mirada a l'educació i es convida a ser-ne socis a totes les persones implicades en la seva millora sense mirar només la modalitat o nivell de la seva formació.

Pel que fa a les Juntes, és interessant veure la seva evolució al llarg dels anys, amb alguns elements en comú tot i les diferències que s'han anat evidenciant al llarg dels anys degut als canvis de context històric i educatiu i a les característiques dels diferents equips, amb els seus presidents respectius.

Des de la seva creació hi ha hagut 14 Juntes Directives o Juntes de Govern. Normalment han comptat amb el càrrec de President i un o més Vicepresidents. A l'inici els nomenaments dels membres de la Junta tenien una durada anual i més tard es van anar allargant fins a durades de quatre anys. Han estat Presidents: Joan Triadú i Font, Lluís Folch i Camarasa, Jordi Galí i Herrera, Lluís Busquets i Dalmau, Martí Teixidó i Planes, Carme Rider i Serra i Josep Serentill i Rubio.

En totes les Juntes s'hi han anat incorporant professors universitaris, docents de primària o secundària i pedagogs o docents amb experiència professional a l'Administració. En moltes de les Juntes, s'ha comptat també amb la figura del Delegat de l'IEC, que ajuda a reforçar la vinculació de la SCP a l'IEC, especialment a la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

En els seu inicis es va cuidar molt que els seus presidents fossin persones vinculades a la Renovació Pedagògica i als moviments innovadors previs al franquisme. No cal dir que els noms de Joan Triadú, Lluís Folch i Camarasa, Jordi Galí...en són un bon exemple.

També en totes elles s'hi veu la importància de la sintonia interna entre els seus membres i els encàrrecs específics a alguns experts. Amb motiu del 30è aniversari, es van fer algunes entrevistes a diferents membres d'aquestes primeres Juntes i fins i tot a membres d'una Comissió Gestora inicial formada per Sara Blasi, Joan Mestres, Josep González-Agàpito, Ernest Mascort i Carme Carmona i es fa evident el paper d'algunes persones com Ernest Mascort, com explica Carme Carmona, Secretària a les primeres Juntes.

Es pot accedir al vídeo amb aquestes gravacions a la següent adreça web <https://www.youtube.com/watch?v=g-SXQrFRi1c>

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

En tots els casos es veu també la implicació en les Juntes de persones de diferents àmbits territorials, com una voluntat clara de fer-los presents en totes les decisions i actuacions.

3. - Alguns actes i temes com indicadors de la vida de la Societat.

3.1.- Sessions anuals d'Inauguració i Cloenda dels cursos escolars amb Conferències i Celebració de les Assemblees a final de curs

Al llarg dels anys de la Societat ha estat molt constant programar Conferències d'Inici i de Final de Curs. Ha estat molt llarga la llista de persones de reconegut prestigi que han intervingut: Antoni Colom (UIB), Octavi Fullat (UAB), Rafael Xambó (Universitat de València), Antoni Tort (UdVic), Xavier Besalú (UdG), Esther Giménez-Salinas (Rectora URL), Jordi Monés i Pujol-Busquets (Fundador de la SHEPLLC i prof UAB), Elvira Borrell i Xavier Chavarria (Inspectors), Jordi Solé i Blanch (UOC), M Gisbert (URV), Pilar Benejam (UAB), Jaume Sarramona (UAB)... Voldria destacar la Jornada Inaugural del curs 2015-2016 sobre l'Informe de la UNESCO "Repensar l'Educació", en la qual van participar: Eduard Vallory, Jaume Aguilar, Martí Teixidó, Conrad Vilanou i Joan Mateo.

Les Assemblees anuals de socis, amb caràcter ordinari, esdevenen l'Acte on es dona compte de les activitats del curs, del pressupost (compte de resultats de l'any anterior i previsió de despesa del següent), del moviment de socis i de previsions per al curs següent. En el cas dels canvis de les Juntes o del Reglament, es convoquen *Assemblees extraordinàries* amb informació prèvia dels processos a seguir abans de les aprovacions definitives.

La darrera Assemblea s'ha celebrat el 16 de juliol de 2024 i la Secretària ha fet el resum de les actuacions del Curs 2023-2024 i s'hi ha pogut veure coincidències amb cursos anterior i algunes diferències, com la major referència a l'ús de de la IA tant en sessions de formació com en Experiències de centres.

La darrera Sessió Inaugural el passat 30 d'octubre, amb la Conferència de Xavier Chavarria: "Avaluació de la docència".

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

3.2.- Seminaris i Debats

S'han vingut organitzant Seminaris des de l'inici de la Societat fins ara. En citeu uns quants:

- Seminari de tardor: *Repensar la pedagogia, avui*. (Celebrat el 2001) Com es diu en el Resum molt extens, publicat a la RCP n° 10, pg. 375-383 (publicada el 2016) “*Un tema obert, aparentment imprecís i poc compromès, però que va aconseguir el seu objectiu inicial: reprendre el debat i les activitats de la societat; i, també, va superar en escriure l'objectiu inicial atès l'alt nombre de comunicacions, la diversitat de temes esbossats i el consens comú respecte a les posicions més rellevants presentades*”.

Les diferents sessions es van organitzar en les temàtiques: - Pensar l'educació, - La pràctica pedagògica, - Les decisions en el sistema educatiu, - Presentació de comunicacions. Van actuar com a ponents: P. Darder, O. Fullat, J. M. Ferran, C. Romia, J. Massip, J. Giró, O. Defis, J. Alsinet, P. Marquès, M. Muset i M. Boix. Van actuar com a moderadors de les diferents sessions: Joan Mallart i Martí Teixidó. Va cloure el Seminari: Josep González Agàpito.

- *Seminari de tardor: Educar la dimensió religiosa i humana* (Novembre 2003). S'hi van tractar qüestions com - L'escàndol de les religions, - La música com expressió religiosa, - Art religiós, - L'ensenyament confessional de la religió, - Pluralitat d'esglésies en l'ensenyament confessional de la religió, - La religió en la societat catalana actual, - Les posicions atea, agnòstica i laïcista davant la secularització de la societat, - Regulació política de l'educació religiosa a la societat actual. Hi van intervenir: Raimon Panikar, Bhakti Das, Ramon M. Nogués, Etsuro Soto, Joan Estruch, Ignasi Salvat, Francesc Riu, Guillem Correa, Joan Carles Maset, Jordi Moreras i Cristina Monteys. (Es va editar un Dossier Monogràfic, en col·laboració amb el Col·legi de Doctors i Llicenciats).

- *El Seminari de tardor, « Narracions i pedagogia »*: els dies 24 i 25 de novembre de 2006, continuant amb les conferències del curs anterior impartides pel professor Kieran Egan, (professor de la Universitat Simon Fraser, de Toronto), i aprofitant els treballs del seminari permanent. S'examinaran diferents aspectes de la utilització de la narrativa a l'ensenyament. També es va comptar amb la col·laboració de la Societat Catalana de Llengua i Literatura. (Butlletí n° 10, desembre 2006)

- Seminari “*30 anys d'història, 3 dies de diàleg per encarar el futur: Els espais de la pedagogia avui*”. Aquest seminari es va desenvolupar al llarg del curs 2014 i 2015, en tres moments ben diferenciats del curs, amb la voluntat de mirar simultàniament el passat però també un present molt ampli i ben contextualitzat de de l'Educació del segle XXI.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

La sessió inaugural va tenir lloc a la mateixa seu de l'IEC i es pot visualitzar des de la següent adreça web <https://www.youtube.com/watch?v=FtYBtEVMLSA&t=7>

Els temes abordats durant el Seminari van ser: -“*Joventut: valors i llibertat*”, ponent, J.M. del Pozo; - “*Escola, entorn i ciutadania: balanç d'experiències i perspectives de futur*”, ponent, A. Tort; - “*Societat, escoles i famílies: tots canviem...*”, ponent C. Thió de Pol; - “*Els espais del joc de l'oralitat. Cultura i etnotext a l'era digital*”, ponent, R. Bassa; “*Repensar l'ensenyament de la religió des de la societat del coneixement*”, ponent, F. Torradeflot; *Experiències de la institució escolar*: C. Regí, Escola Virolai; J. Puig, Escola Súnion; J.M. Esteve Institut Escola Jacint Verdaguer; A. Martí, Escola Dr. Trueta. (RCP nº 8).

- *Debat “INNOVACIÓ EDUCATIVA I SISTEMA PEDAGÒGIC A L'ESCOLA”* celebrat el 5 d'octubre de 2016. Els temes o nuclis de debat van ser: -*Recerca fonamentada*, -*Equip pedagògic*, -*Xarxes d'intercanvi*, -*Adopció contextualitzada*, -*Organització de l'aprenentatge* i -*Institució de qualitat*.

- *Un dels temes que ha estat abordat més vegades és el Tractament de la Llengua catalana a l'Escola i la Competència Lingüística de l'alumnat* en el marc del nostre sistema educatiu. Ha anat variant l'enfocament, des d'una preocupació inicial pel coneixement i ús de la llengua catalana s'ha anat analitzant l'adquisició de la competència plurilingüe.

No oblidem que l'IEC, com Acadèmia de la Llengua, assumeix responsabilitats en la defensa, la normalització i l'actualització de la Llengua Catalana i que ja des dels primers escrits de les primeres Juntes de la SCP s'expressa la voluntat de salvaguardar-ne el seu ús i aprenentatge.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Cal assenyalar especialment els Seminaris i el treball de recerca en el Projecte TL-MELvives (Termòmetre Lingüístic-Marc d'Ensenyament de Llengües Vives). Recerca acompanyada de formació que es va realitzar a diferents poblacions dels Països Catalans, on s'hi van implicar especialment Martí Teixidó i Carme Rider, juntament amb l'equip de coordinació de la Recerca i que va culminar amb la publicació *"Fem l'escola plurilingüe. L'educació plurilingüe i la didàctica integrada de les llengües"* edit. Horsori, 2023. A l'Acte de Presentació es va comptar amb la intervenció de Martí Teixidó, coordinador del llibre i Joan Mateo que coneixia de ben a prop tot el Projecte i havia estat l'interlocutor en tot el procés de suport del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya (2015-2019).

No ha estat un recorregut sempre fàcil perquè no ha estat igual el pes dels moviments migratoris ni la diversitat de llengües dels parlants. S'ha anat avançant en coneixement dels processos implicats en l'aprenentatge de llengües i en recursos tecnològics i didàctics. L'entrada però en un món globalitzat, amb el pes de llengües diferents i havent de defensar l'ús d'una llengua minoritzada i sense un Estat propi ha estat i segueix sent un repte.

Un moment important des de la SCP va ser el tirar endavant la Declaració de la Societat Catalana de Pedagogia – L'escola catalana, avui plurilingüe. [Adheriu-vos-hi. https://scp.iec.cat/presentacio/declaracions-i-manifestos/](https://scp.iec.cat/presentacio/declaracions-i-manifestos/) La finalitat d'aquesta Declaració és la d'oferir als centres educatius, AMPA, consells escolars, entitats educatives i partits polítics un instrument amb fonamentació científica que els permeti explicar a les famílies, i a la ciutadania en general, el model d'escola catalana, avui plurilingüe. Les persones i entitats s'hi podran adherir. D'aquest document, se'n podran derivar adaptacions de format, disseny o contingut en funció del col·lectiu destinatari. (Es pot accedir a la Declaració a través de la web).

Com a continuïtat del treball iniciat amb la Recerca, formació i seguiment del Projecte TL-MELvives s'ha iniciat una nova fase de formació i seguiment de les escoles implicades, amb l'anomenat "Projecte APLICA" i el 23 d'abril de 2023 van fer la seva pròpia aportació l'Escola Prat de la Riba, de Reus; l'Escola Enric Farreny, de Lleida; l'Escola Espai 3, de Sant Joan Despí i l'Escola Sant Armengol, d'Andorra.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

- Un altre dels temes abordats al llarg dels 40 anys és l'Ús de la tecnologia en l'educació. S'han realitzat diferents Trobades de Centres Innovadors, organitzades per Pere Marquès, on s'han presentat diferents experiències innovadores en aquest camp i també noves eines per a ús del centres.

La derivada actual que ha anat prenent protagonisme per la seva novetat, possibilitats i reptes que comporta és el de la IA com a oportunitat per transformar el model educatiu. Són moltes les Taules Rodones i Debats en què ha participat Neus Lorenzo. Val la pena citar la 1a Tertúlia del cicle: *"Una mirada calidoscòpica". "Intel·ligència Artificial i Educació"* que va tenir lloc a la Llibreria Ona el 21 de setembre de 2023. I la darrera Tertúlia *"Intel·ligència Artificial a la Microeducació: Transformant l'Aula del Futur"*, que va tenir lloc el passat 2 de setembre de 2024, a la mateixa llibreria.

3.3.- Les converses pedagògiques i Presentacions de llibres

Pel que fa a les Converses pedagògiques, modalitat de comunicació i reflexió compartida iniciada a les terres gironines, han tingut l'al·licient de convocar als membres de la Societat amb algun expert per tractar algun tema d'actualitat. Sovint s'ha publicat després el resum. En son un exemple:

- Experiències d'ensenyament a Alemanya i incidències de les últimes avaluacions internacionals. Debat obert sobre l'Informe PISA a Catalunya, Persones convidades: Dolors Verdguer i Carme Amorós (CSdA) (2005)

- També pot ser interessant recordar la 3ª C.P. celebrada el 2015, coordinada per Pere Marquès amb el tema *«Currículum per assignatures versus currículum per projectes»*. Pere Marquès, impulsor del Currículum Bimodal i dinamitzador de moltes trobades de centres innovadors amb aquesta temàtica.

- La Conversa Pedagògica, celebrada el 2016 a Tarragona, amb el tema *"La Innovació Pedagògica a debat"* o la que es va celebrar a Andorra el 2018, amb el tema *"Aprentatge mitjançant projectes"*.

Pel que fa a la Presentació de llibres amb Conversa o debat posterior:

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

- “*Pedagogia, ara*”. *Aplicació a la societat catalana : principis, tensions, referents, accions, cultura*. De Martí Teixidó. 2017. (Editorial IEC). La presentació i el Debat posteriors van tenir lloc a l'IEC, el juliol de 2017. Va iniciar-se amb la intervenció del President de l'IEC, Joan Domènec Ros, i va comptar amb la intervenció de Marina Subirats sociòloga, gestora pública i política catalana i del mateix autor.

- “*Propuesta para un nuevo pacto sobre la educación*”, de Joan Rué, (Octaedro Editorial), que va tenir lloc a la seu del Col·legi de Doctors i Llicenciats el novembre del 2018. L'acte va tenir lloc el 14 de novembre i va comptar amb Josefina Cambra, degana del Col·legi, Martí Teixidó i Planas, president de la Societat Catalana de Pedagogia. En el debat, moderat per l'autor del llibre, van intervenir Salvador Carrasco i Calvo, sociòleg i professor de la Universitat de Barcelona; Francina Martí Cartes, presidenta de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, i Jordi Carmona Espinosa, professor de la Fundació Pere Vergés - Escoles Garbí.

- “*Ser persona*”, sobre la *Vida, pensament pedagògic i acció educativa de Pau López Castellote (1929-1994)* de Valentí Feixas (premi Joan Profitós 2016). El llibre es va presentar el novembre del 2020, a càrrec del Dr. Josep Gallifa, Catedràtic de Pedagogia de la Universitat Ramon Llull i membre del jurat del premi Joan Profitós. També hi va haver un debat posterior, amb la intervenció de Carles Cereceda, Director de l'Escola Pia de Terrassa, de Berta Meneses, professora de l'Escola Nostra Senyora de Lurdes i responsable de la Fundació Valors Humans, de Coral Regí, Directora de l'Escola Virolai i del mateix autor. L'acte va ser presentat per Josep Serentill, president de la CSP.

- Presentació del llibre “*Canviar l'escola o millorar-la*” de Vivianne Robinson en format conversa entre Anna Jolonch, professora de la Universitat de Barcelona, experta en Lideratge educatiu, i Toni Portell vicepresident de la SCP, el passat 26 d'abril de 2023. (S'hi pot accedir des de la pg. web de la SCP)

- No voldria deixar de mencionar el llibre que es va presentar el passat 14 de juny de 2024: “*Torturades. Via Laietana, 43. Vint-i-dues dones, testimonis del terror (1941-2019)*”, de Gemma Pasqual i Escrivà. Obra de contingut històric i amb un protagonisme de dones. A l'acte de presentació es va comptar amb algunes de les protagonistes.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

3.4.- Participació en Debats sobre política educativa

- *Grup de Treball Eladi Homs*, es constitueix per impulsar una contribució al debat sobre la Llei de Qualitat de l'Educació per lliurar a l'Honorable Consellera d'Ensenyament (Carme Laura Gil) i a l'Excel·lentíssima Ministra d'Educació Cultura i Esport (Pilar del Castillo). (RCP nº1, 2002)

(El document de ponència va ser presentat al ple de la Societat Catalana de Pedagogia i sotmès a debat i a modificacions a la sessió plenària de l'11 de juny de 2002, copresidida pels membres de la societat: Josep González-Agàpito, representant de l'Institut d'Estudis Catalans; i Sara M. Blasi, presidenta del Consell Escolar de Catalunya). Va ser publicat a la RCP nº 1 i també es pot trobar al Portal de Publicacions de la SCP-IEC.)

- *Durant l'any 2004-2005 es va constituir la Comissió Joaquim Xirau, per contribuir al Debat obert sobre el document "Pacte nacional per a l'educació. Oportunitat i compromís"*, proposat per la Consellera Marta Cid. Hi van col·laborar: Martí Teixidó (coordinació), Joan Josep Llansana, Joan Mallart, Felip Ponsatí, Joan Lluís Tous, Conrad Vilanou, Núria Rajadell i Josep Serentill. (Es pot trobar informació del Document al Butlletí nº 7, abril 2006)

- *Durant el curs 2016-2017, es va participar molt activament al debat "Ara és demà"*, organitzat pel Consell Escolar, constituint la *Comissió Galí-Homs*.

Durant el mes de desembre, la Societat Catalana de Pedagogia va iniciar un procés de participació en el debat «Ara és demà», promogut pel Consell Escolar de Catalunya, per a la millora de l'educació a Catalunya, com a resposta a l'encàrrec de la consellera d'Educació, Meritxell Ruiz. Es pot trobar una àmplia informació del procés dut a terme pel Consell Escolar a la seva pàgina web.

La Societat Catalana de Pedagogia va participar en aquest debat constituint la Comissió Galí-Homs: Martí Teixidó (president), Carme Amorós (coordinadora), Carles Cereceda (secretari redactor) i els vocals: Joan Rué, Ferran Ruiz-Tarragó, Marta Rebollar, Rosa de la Fuente, Josep Serentill, Núria Rajadell i Pere Lluís-Reverté. La denominació Galí-Homs vol ser un reconeixement a Eladi Homs i a Alexandre Galí. Ells foren els pensadors i impulsors del Consell d'Investigació Pedagògica o Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Resulta interessant detallar el Calendari d'actuació de la Comissió Galí-Homs (G-H) per veure l'interès en garantir que el text final sigui aprovat per la Junta: - 14 de desembre de 2016. Trobada de diàleg obert a socis i sòcies per posar en comú propostes o recomanacions per a la millora de l'educació a Catalunya i constitució de la comissió amb deu membres. - 18 de gener de 2017. Sessió presencial de la Comissió per debatre tot el contingut i aprovar el contingut bàsic. - 15 de febrer de 2017. Validació del text en construcció per la Junta. - 22 de febrer de 2017. Text a consulta de membres de Junta i socis i sòcies participants al debat. - 25 de febrer de 2017. Text disponible i invitació als socis i sòcies a refutar-lo, fer redactats alternatius o avalar-lo. Termini 10 de març de 2017.- 15 de març de 2017. Aprovació del text final per part de la Junta i posterior lliurament al Consell Escolar de Catalunya (17 de març de 2017).

El document final lliurat al Consell Escolar es pot trobar a la RCP nº 11 de 2017 - Apartat Activitats de la SCP.

- Darrerament i després de la publicació dels Resultats de l'alumnat de Catalunya a l'Informe PISA 2022, Coral Regí membre de la Junta de la SCP i *com a representant d'Entitats pedagògiques i de Docents amb experiència en la formació i la recerca*, ha format part del grup del Grup Impulsor que va rebre l'encàrrec, del Departament d'Educació, d'identificar i proposar mesures adreçades a millorar l'educació. Després d'un període d'estudi i debat a l'interior del Grup, van publicar document: "MESURES PER MILLORAR L'EDUCACIÓ A CATALUNYA", fet públic el Febrer de 2023.

3.5.- Activitats de caràcter internacional, organitzades amb altres entitats:

→ Congrés de la WFATE (2016) (World Federation of Associations for Teacher Education). Tema General: "Innovació en la Formació del Professorat, en un Context Global"

Els dies 21, 22 i 23 d'abril va tenir lloc a Barcelona el 4t Congrés Internacional de professors, convocat per la WFATE, federació de professors formada per diferents Associacions, l'europea (ATEE), l'americana (ATE-USA), l'australiana (ATEA) i l'africana (ATE) i organitzat pel Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, com a membre de l'ATEE i la Societat Catalana de Pedagogia de l'Institut d'Estudis Catalans. En el cas del Congrés de Barcelona es va comptar amb el suport de les Facultats d'Educació de les universitats catalanes, el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Objectius: Les diferents aportacions, debats i conclusions volien donar resposta a la necessitat de dotar al professorat d'una formació que li permeti adquirir les habilitats docents del segle XXI i preparar als alumnes per a una societat globalitzada que demana capacitat de transformar informació en coneixement i la capacitat de col·laborar amb els altres per entendre, ubicar-se i millorar l'entorn. El Congrés volia enfortir xarxes locals, regionals i globals per dissenyar projectes que afavorissin el desenvolupament sostenible de la formació del professorat per preparar ciutadans del futur amb totes les incerteses i els reptes que això comporta.

En la preparació del Congrés es va tenir en compte la Declaració d'Incheon Educació 2030, adoptada pel Fòrum Mundial de l'Educació de la UNESCO (2015), on s'expressa la necessitat de repensar l'educació per tal que en el període 2015-2030 s'hagi avançat en la seva qualitat, que sigui capaç de respondre als nous horitzons de coneixement, reafirmant una visió humanista i més inclusiva que hauria d'afavorir trobar un nou model de desenvolupament social i econòmic, així com la necessitat d'oferir respostes de formació al llarg de la vida dels ciutadans. (UNESCO (2015). *Rethinking Education: Towards a global common good?* / Versió en català, Centre UNESCO de Catalunya.)

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

El grup organitzador, presidit per la presidenta electa de la WFATE, Mireia Montané, va encarregar-se de programar les sessions generals i les sessions paral·leles del Congrés, al voltants de quinze subtemes: 1. Multiculturalisme i multilingüisme (Coordinat per Jane McCarthy, Pascale Mompoin de Gaillard, Martí Teixidó, Mònica Pereña, Llorenç Comajoan). 2. Tecnologies mòbils i aprenentatge, nous recursos per a la innovació pedagògica en la formació del professorat (Coordinat per Paul Resta, Miroslava Cernochova, Mercè Gisbert, Ferran Ruiz, Jordi Vivancos, Christian Perreault. 3. Xarxes internacionals/locals per a la creació de coneixement i formació del professorat (Coordinat per Mireia Montané, Thérèse Laferrière, Eva Liesa, Mar Camacho, Roser Boix, Paula Mayoral). 4. Currículum de la formació del professorat i currículum escolar (Coordinat per Ann Shelly, Sally Wan, Antoni Tort, Anna Pagès, Àngel Domingo). 5 i 6. Col·laboracions escola / universitat / administracions educatives per impulsar i gestionar iniciatives creatives en la formació del professorat i innovacions en les escoles (Maxine Cooper, Frances van Tassel, Neus Lorenzo, Anna M. de Montserrat, Elijah Omwenga, Xavier Chavarria, M. Rosa Buxarrais. 7. Seguiment i avaluació de la innovació en la formació del professorat (Coordinat per Joan Mateo, Antoni Sans, Joaquín Gairín, Carme Amorós, Francesc Martínez, Coral Regí). 8 i 9. Canvis per a la innovació en la formació inicial i permanent del professorat (Coordinat per Joana Salazar, James Alouf, Patrick Lam, Joan Manuel del Pozo, Miquel Martínez, Joan Rué, Antoni Badia, Christine Hamel, Diego Castro Ceacero. 10. La salut, l'educació física/esportiva i l'educació artística (Coordinat per Paul Paese, Ian Scott Owens, Marc Franco, Luís Marqués Molias, Albert Batalla. 11. Recolzar l'educació de les STEM mitjançant la formació del professorat i el seu desenvolupament professional (Coordinat per Araceli Ortiz, Leslie Huling, Virginia Resta, Claudi Alsina, Marianne Cutler, Anna Maria Geli, Xavier Juan. 12. Estratègies per combatre la inèrcia en la formació del professorat (Coordinat per Elsa C. Price, Elisabeth Oldham, Carme Panchon, Jesús Manso, Valentí Feixas, Jordi Serarols, Laura Calzado. 13. Estudi de les discapacitats dels alumnes, la inclusió i la justícia social en la formació del professorat (Coordinat per Jenene Burke, Chandrika Devarakonda, György Mészáros, Monique Leygraf, Josep M. Sanahuja, Ignasi Puigdemívol). 14. La innovació en la formació del professorat de l'educació Infantil (Coordinat per Carme Àngel, Montserrat Anton, Sílvia Blanch, Cristina Corcoll, Mequè Edo, M. Antònia Pujol, Rosa Ferrer). 15. La formació del professorat de ciències socials per a una nova era (Coordinat per Joaim Prats, Joan Santacana, Alain Blomart, Joan Muñoz.

(Es pot trobar més informació a la RCP n°11, 2017- Actualitat de la SCP i a la pàgina web de la Societat)

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

→ Col·loqui Heloïse (2019) «Pedagogies de la democràcia i de la resistència a Europa al segle XX i avui dia» Celebrat a la seu de l'IEC, els dies 7, 8 i 9 de febrer de 2019

El Col·loqui va ser organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans i l'Associació *Héloïse*, amb la col·laboració de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, la Fundació Ferrer i Guàrdia, la Fundació Marta Mata Garriga i la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana.

Objectius del Col·loqui:

- Donar a conèixer itineraris professionals de pedagogs catalans relacionats amb altres pedagogs europeus, impulsors tots ells de canvis rellevants en l'educació del segle XX.
- Debatre sobre reptes actuals de l'educació en les societats democràtiques en crisi, sotmeses encara a diverses formes d'autoritarisme i a forts canvis socials, culturals i econòmics.

El contingut acadèmic va girar entorn del tema general i va ser tractat en tres conferències, en dues taules rodones i en les presentacions de comunicacions i experiències. Les conferències es van orientar a la presentació de pedagogs rellevants de la pedagogia europea, relacionats amb el seu context i moment històric així com a l'anàlisi d'influències, contraposicions i evolució del pensament o pensaments pedagògics.

Conferència 1: «*Pedagogies de la democràcia i de la resistència a l'Europa del segle XX i fins avui*», a càrrec de Philippe Meirieu, professor de la Universitat Lumière de Lió II. Va actuar com a moderadora, Mireia Montané.

Conferència 2: «*La història de l'educació a Catalunya: Lluites, resistència i democràcia. Els cinc itineraris proposats a Catalunya*», a càrrec de Conrad Vilanou, professor de la Universitat de Barcelona; Joan Soler, professor de la Universitat de Vic, i Sylvain Wagnon, professor de la Universitat de Montpeller. Va actuar com a moderador, Jordi Garcia.

Els cinc pedagogs catalans donats a conèixer de manera especial en el Col·loqui han estat Francesc Ferrer Guàrdia, Rosa Sensat Vilà, Alexandre Galí Coll, Ramon Fuster Rabés i Marta Mata Garriga. Es poden veure els plafons que es van exposar al Col·loqui al lloc web <http://heloise2019.llocs.iec.cat>

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Conferència 3: «*L'Escola de Ginebra: construccions internacionalistes polifòniques*», a càrrec de Rita Hofstetter i Frédéric Mole, professors de la Universitat de Ginebra. Les taules rodones van permetre el debat sobre temes d'especial rellevància per a l'educació avui. Hi van participar especialistes en diferents camps, professors, investigadors i responsables de la gestió i la política educativa.

Taula rodona 1: «*Ser docent en una societat democràtica en crisi*», amb la participació de Ferran Ruiz, Xavier Besalú; Anna Pagès, Begoña Román, Eloïsa Valero i Ignasi Garcia Plata. Va actuar com a moderadora Francina Martí.

Taula rodona 2: «*Cohesió social i llengües*», amb la participació d'Anna Cabré, F. Xavier Vila, Daniel Cassany, Neus Lorenzo, Martí Teixidó, i Mariona Casas. Va actuar com a moderadora Mercè Gisbert.

Presentació de comunicacions i d'experiències: des del moment inicial de disseny del Col·loqui es va voler deixar un espai per a comunicacions sobre estudis o recerques vinculades a la temàtica general, però també per a presentacions d'experiències d'institucions o centres educatius que fossin una mostra de la renovació i la innovació en diferents àmbits.

(Es pot trobar més informació a la Publicació: «*Pedagogies de la democràcia i la resistència a l'Europa del segle XX i fins avui*», Edició a cura de Josep González-Agàpito, Carme Amorós Basté i Jordi Garcia Ferrero. Edició IEC, 2021.)

3.6.- 1er Congrés Internacional de la SCP a Lleida, desembre 2022,

«LA QUALITAT EDUCATIVA EN ELS PROCESSOS DE TRANSFORMACIÓ: PER A LA INCLUSIÓ, LA SOSTENIBILITAT I L'ÈTICA FORMATIVA»

Objectius

- Incloure en un mateix espai de recerca i diàleg dels diferents sectors compromesos en l'educació.
- Oferir un entorn de debat, reflexió i creació de coneixement.
- Obrir finestres a les tendències de futur.
- Recollir i compartir experiències i pràctiques educatives singulars i representatives.
- Sintetitzar i difondre documentalment les conclusions del Congrés amb evidències

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Ponències

- Xavier CHAVARRIA i Elvira BORRELL “*Avaluació per la qualitat docent*”
- Isaak ARANBERRI (Escola Zumaiena, Euskadi) “*La transformació educativa basada en la col·laboració, la professionalitat i la il·lusió*”.
- STEPHEN DOWNES (Canadà) “*La formació universitària en transformació*” (Universities at the Crossroads: Technologies, values and the role of the institution). Presentat per: *Ray Gallon (Professor a la Universitat d'Estrasburg)*
- GOSIA PYTEL (Polònia) “*L'educació no formal i informal en transformació*”, Presentat per: *Jordi Vivancos (Vocal a la Junta de SCP-IEC)*
- DANIEL CASSANY (Catalunya) “*El vídeo com a eina didàctica: pràctiques, reptes i orientacions*”.

Taules rodones

Taula rodona 1: Reptes educatius 2022-2030 en els centres. Docents d'infantil, Primària i ESO a Catalunya (present-futur). Presentació: Rosa M. de la Fuente (Sessió presencial)

Taula rodona 2: Reptes educatius 2022-2030 per als centres, el sistema, i el territori. Alumnat universitari, formadors, docents innovadors (present-futur). Presentació: Antoni Portell (Sessió híbrida)

Taula rodona 3: Valoració de la formació docent universitària, des de la recerca i l'acció durant les pràctiques en centres educatius (present-futur). Presentació: Carme Moncasi (Sessió presencial)

Taula rodona 4: La formació per a la transformació educativa des de la visió institucional i de recerca- acció en els territoris de parla catalana: col.laboració educativa i en xarxa (present-futur).

Presentació: Miquel Oliver (Sessió híbrida)

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Taula rodona 5: La formació per a la transformació educativa a Catalunya.

La visió de diferents sectors educatius, les famílies, l'alumnat, xarxes d'usuaris i associacions (present-futur).

Presentació: Mercè Durà (Sessió presencial)

Taula rodona 6: La qualitat de la transformació educativa. Des del reconeixement internacional, les publicacions i l'acadèmia (present-futur)

Presentació: Begonya Folch (Sessió híbrida)

Espais de Comunicacions de Recerques o Experiències: Hi va haver també set espais de Comunicacions d'Experiències i Recerques. Algunes d'aquestes recerques han estat publicades a la RCP nº 24 (2023) i presentades en el VI è Seminari que ha tingut lloc el 24 de maig del 2024

Ha estat un Congrés molt interessant des de diferents punts de vista: el seu caràcter internacional, convidant a ponents experts en la temàtica del Congrés i per la quantitat i diversitat de participants. (Veure Editorial de la RCP nº 24, signat per Neus Lorenzo, Antoni Portell i Josep Serentill)

3.7.- Activitats amb participació directa d'alumnes

Se n'han realitzat diverses durant la vida de la Societat, especialment els darrers anys. Per limitacions d'espai i temps n'assenyalem dues:

- Exporecerca jove, Es tracta d'una fira anual, organitzada en col·laboració amb el Campus La Salle/ URL on estudiants preuniversitaris presenten els seus projectes de recerca.

- Col·loqui: "Els joves lectors prenen la paraula". El passat 14 de juny de 2024 es va celebrar l'acte dels Joves Lectors han pres la paraula. Aquest acte va consistir en un breu parlament de la presidenta de l'IEC, Teresa Cabré, i la consellera d'Educació, Anna Simó, i, posteriorment, un col·loqui amb cinc alumnes de diferents centres sobre la lectura, que va conduir Gemma Pasqual. També va comptar amb l'assistència d'alguns alumnes i dels directors dels diferents centres participants.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

4. - Publicacions

4.1.- Els Butlletins

La primera publicació de la Societat Catalana de Pedagogia va rebre el nom de *Butlletí*, el mateix nom d'una publicació iniciada en temps de la Mancomunitat i que ja va ser concebuda com una eina de comunicació i de formació dels mestres. D'altra banda, ha estat també una línia de publicacions de moltes Seccions i Societat Filials de l'IEC.

El primer Butlletí, amb el nº 0 va aparèixer l'any 1986 i en ells (dos Butlletins, amb el nº 0) s'hi expressa la voluntat d'avançar en la publicació malgrat les dificultats inicials. En els Butlletins s'hi publiquen Conferències, Ponències en diferents Congressos i Seminaris. I ja, de bon començament, s'hi veu l'interès pel que passa a Europa i com abordar el tractament de llengües a l'escola.

En el nº 1, publicat el novembre del 1986, s'aborda la temàtica e la "*Innovació tecnològica a l'escola*", tractada des de diferents punts de vista i actuacions concretes (ja es parla de concrecions en el mateix Departament d'Ensenyament). També en aquest nº s'hi introdueix l'apartat "Informació de la Societat", amb l'índex ben detallat d'activitats i de documents a què es pot accedir.

El 1988 surt publicat el nº 1/1 amb articles interessants sobre Història de l'Educació, models d'escoles des de finals del 1500 , el segle XIX , i el segle XX., i també el nº 1/2 , amb l'article "*Sistema educatiu i atur juvenil. Tendències europees en matèria d'estratègies educatives per a prevenir, pal·liar o reduir els efectes de l'atur juvenil*"

Tenint en compte les condicions del text, no podem entrar a analitzar amb detall el contingut dels diferents números però sí val la pena ressaltar que el darrer número, en format paper, va ser el nº 4, el 1999.

Es van anar publicant altres números en format digital, fins al nº 13, l'any 2008. Els darrers números tenint en compte que es publicava també la RCP, tenien un caràcter d'Informació de l'Actualitat de la SCP i, també incorporaven altres continguts: -Notícies d'educació, -Congressos i seminaris, -Publicacions rebudes i informació sobre noves publicacions. El responsable de moltes edicions va ser Joan Mallart.

Actualment es poden consultar tots ells per internet, a la pàgina web de l'IEC.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

4.2. - La Revista Catalana de Pedagogia

Volums 1 - 7 (2001-2014). Durant aquest període hi ha hagut diferents Directors/res de Publicacions: Margarida Muset, Otilia Defis, Xavier Moral, Josep Mª Mominó, Conrad Vilanou i Josep Palau.

La publicació de la Revista Catalana de Pedagogia es va iniciar l'any 2001, després de la publicació dels "Butlletins", que van correspondre als primers anys de la Societat, del 1986 al 1999 i que no s'ajustaven a una pauta temporal.

Resulta interessant llegir la Presentació de la RCP 1, on s'explicita la voluntat de convertir-la en una Revista de caràcter científic, amb la voluntat de donar resposta als nous reptes educatius. *"S'ha de mantenir la doble identitat...la seva identitat o fidelitat al país i a la llengua i la seva voluntat de renovació per respondre a les necessitats dels infants, dels joves i de les persones adultes. D'altra banda, la renovació pedagògica ha estat un moviment de mestres, homes i dones d'arreu de Catalunya compromesos a millorar l'educació de la nostra gent i, consegüentment, elevar el nivell cultural i intel·lectual de les noves generacions..."*

Es considerà interessant publicar en el 1er n^o unes Consideracions sobre la Llei de Qualitat de l'Educació i les conclusions de la Comissió Eladi Homs sobre *"Pedagogia i participació, Per a una educació de qualitat"*.

També es va voler definir unes seccions o apartats: - tema monogràfic, - estudis, recerques i experiències (*que per la seva obertura temàtica i metodològica, aspira a donar compte de l'estat de la nostra educació*) - textos corresponents a diverses conferències impartides i -una secció de "temps de memòria" o record dels nostres predecessors. I tot plegat es complementa amb - un resum de les nostres activitats.

La periodicitat de publicacions en aquesta primera etapa va ser molt variable i els temes monogràfics també: *"L'educació moral avui"*; *"Complexitat, didàctica i tecnologia"*; *"Les sensibilitats estètiques en l'experiència pedagògica"*; *"L'Any Internacional de les Llengües i l'Any Europeu del Diàleg Intercultural 2008"*; *"Competències, currículum i sistemes pedagògics. El perquè de les coses"*

Volums 8 - 17 (2014-maig 2020). S'estrena un nou Equip editorial dirigit per Joan Rué i amb la col·laboració de Laura Domingo Peñafiel, Carme Amorós Basté; Gestió, Maquetació i Disseny gràfic a càrrec de Eulàlia Triadú Galí i Josep Duran Llargués; Assessors: Martí Teixidó Planas i Joan Mallart Navarra.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Es defineixen uns nous apartat o seccions: - Tema Monogràfic, - Experiències, - Miscel·lània i - Actualitat de la SCP, amb la voluntat donar a conèixer les principals actuacions de la SCP en aquell període (la persona que redactava aquest apartat també formava part de la Junta i podia estar molt al cas del que s'havia prioritzat i realitzat).

Van ser temes monogràfics: *“Trenta anys d'història de la SCP. Els espais de la pedagogia avui i diàlegs per encarar el futur”*; *“La formació professional dels mestres”* (molt interessant el contingut de l'editorial de J. Rué); *“Escola i territori”*; *“Com podem entendre el fet d'aprendre avui. Significats i conseqüències en la docència”*; *“Pràctica, teoria i avaluació de la innovació”*; *“Què s'aprèn mitjançant projectes?”*; *“Aprendre a pensar”*; *“La recerca en educació, un repte”*; *“Educar per a la creativitat”*; *“La relació entre l'escola i la democràcia”*

En aquest període va augmentar la periodicitat de les publicacions i es va arribar a dos números per any, generalment els mesos de maig i novembre.

El nº 8 va aparèixer després d'un període sense publicació i va coincidir amb la Celebració dels 30 anys de la creació de la Societat i va donar a conèixer alguns dels fets més rellevants ocorreguts des del 1984 així com el contingut del Seminari “30 anys d'història, 3 dies de diàleg per encarar el futur: Els espais de la pedagogia avui”. Es va donar entrada a una gran diversitat de temàtiques i ponents per emfasitzar que la pedagogia no es circumscriu només a l'escola tot i que aquesta hi té un gran paper. També es va voler rellegir el passat de la SCP encarant i projectant el futur, un futur que té també en compte el context cultural ampli on s'ubica.

Volums 18 - 26 (desembre 2020-nov 2024) Canvis en l'equip editorial a partir del Volum 18 - Equip editorial de la revista catalana de pedagogia Montserrat Freixa Victoria Marín, Núria Rajadell, M. José Rubio, Angelina Sánchez i la direcció de Ruth Vilà.

En aquest darrer període s'anuncia per correu als socis la convocatòria de cada nova edició i la publicació posterior de cada nou volum.

També han resultat interessants els Webinars amb les presentacions i diàlegs amb els autors d'alguns dels articles, conduïts per la directora de la Revista. (Ja hem parlat abans del VIè Webinar del 24 de maig sobre “Qualitat educativa en els processos de transformació”, que inclou Recerques presentades en el 1er Congrés Internacional).

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

I encara hi podem afegir el VII SEMINARI WEB DE LA REVISTA CATALANA DE PEDAGOGIA: Ecopedagogia, mirada compromesa i integral per al desenvolupament de la ciutadania que ha tingut lloc el 24 d'octubre de 2024. En aquest darrer volum s'hi inclouen Articles de Recerca i Articles de Experiències Educatives. Ja es pot accedir a aquest Volum nº 26 des del dia 1 de novembre. Ara també s'hi pot accedir des de L'Hemeroteca Científica Catalana (HCC), una iniciativa de l'Institut d'Estudis Catalans oberta a la comunitat científica dels territoris de cultura catalana encarada a facilitar la producció i difusió de revistes científiques, o d'alta divulgació científica, en format digital i accés obert.

NOTA: La Correcció Lingüística de totes les publicacions de l'IEC va a càrrec del Servei Editorial, de l'Institut d'Estudis Catalans. Suport que és molt d'agrair.

4.3. - Altres publicacions

- Per a un sistema d'ensenyament nacional català. Bases, problemes i tendències. 1997, Autor: Joan Triadú, amb la col·laboració de Francesc Pedró, Albert Arbós, Joaquim Arenas, Lluís Busquets, Antoni Capella, Otilia Defis, Antoni Estradé, Adela Fonts, Jordi Galí, Jordi Guixà, Josep González Agàpito, Xavier Hernández, Octavi Fullat, Joan Mestres, Antoni Moga, Albert Sangrà, Jaume Sarramona, Ricard Torrents, Antoni Tort i M. Carme Vidal.

- Repensar la pedagogia, avui / A cura de Joan Mallart i Navarra, Martí Teixidó i Conrad Vilanou. 2001.

- Recerca i país Contribució de la Pedagogia. Estat de la qüestió i perspectives de futur. Informe presentat a la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, el juny de 2002 en el cicle de Recerca i país.

- Document per al Pacte Nacional d'Educació. Contribució de la Societat Catalana de Pedagogia al debat del Pacte Nacional per a l'Educació obert pel Departament d'Educació. Informe de la Comissió Joaquim Xirau. Abril 2005.

- El Diccionari d'Educació, 2012, realitzat en col·laboració amb el TERMCAT i editat gràcies al Departament d'Ensenyament i al Ministeri d'Educació d'Andorra. Cal destacar la tasca de coordinació de Joan Mallart i Navarra, amb la col·laboració de molts docents.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

- El Batxillerat : contribució a la seva definició integrant les perspectives cultural, professional i pedagògica. Seminari organitzat per la Societat Catalana de Pedagogia, en col·laboració amb el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, Barcelona, 28 de desembre de 2012
- Pedagogia, ara : aplicació a la societat catalana : principis, tensions, referents, accions, cultura. Autor: Martí Teixidó. IEC, 2018.
- Pedagogies de la democràcia i la resistència a l'Europa del segle XX i fins avui / Edició a cura de Josep González-Agàpito, Carme Amorós Basté i Jordi Garcia Ferrero. (Col·loqui Héloïse 2019). Col·lecció: Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials ; Any edició 2021.
- Fem l'escola plurilingüe. L'educació plurilingüe i la didàctica integrada de les llengües. Martí Teixidó Planas, Autor i coordinador. 101 Quaderns d'Educació. Edit. Horsori. 2024

5. - Grups de treball i recerca

Al llarg dels anys de la SCP hi ha hagut una preocupació per donar espai a la Recerca i a l'intercanvi entre professionals i escoles que intercanvien experiències d'innovació en àmbits concrets. Actualment estan funcionant 4 Grups dels quals es pot obtenir més informació a la pg. web de la Societat.

- Grup de treball d'Educació Infantil GAEI. Aquest grup de treball ha estat coordinat durant molt temps per Otilia Defis, a qui la Universitat de Barcelona ha organitzat un Acte de Reconeixement el passat 30 de maig de 2024, pel "seu compromís amb l'educació i els drets dels infants".
- Grup de treball de Llengua i Educació. LED
- Grup de treball Espiral d'Indagació
- Grup de Treball Catalunya Nord

6. - La vinculació i coordinació amb altres institucions

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

La coordinació amb altres institucions ha estat una autèntica constant de la SCP a l'hora d'organitzar activitats, de participar en debats, de recordar i homenatjar persones que han fet molt per la millora de l'Educació a casa nostra. Es pot comprovar que alguns dels socis de la SCP formen també part d'altres Institucions o Entitats amb qui s'ha vingut col·laborant de temps. (Mª Teresa Codina, una de les fundadores de Rosa Sensat és sòcia de la SCP, reconeguda Doctora Honoris Causa pel la UVic-UCC el 2018 i Medalla d'Or de la Generalitat el 2020!)

- Les Universitats catalanes, les dels Països Catalans i la d'Andorra!. En els diferents Congressos Internacionals hi ha tingut un paper ben explícit, especialment les que hi estaven més vinculades per la seva ubicació i formaven part de l'equip organitzador.

- El Col·legi de Doctors i Llicenciats de Catalunya i el Col·legi de Pedagogia, des de la seva constitució. Molts dels socis de la SCP, són també afiliats al CDL i han format part dels equips organitzadors de diferents activitats com el Congrés de la WFATE (2016) o el Col·loqui Héloïse (2019)

- Associació de Mestres Rosa Sensat, Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, Fundació Ferrer i Guàrdia, Fundació Artur Martorell, Fundació Marta Mata, Fundació Bofill...CSIC-AIHUB, EduCaixa...

- Escola Pia, amb la Convocatòria del Premi Joan Profitós d'Assaig Pedagògic. I altres associacions d'Escoles Concertades com Escoles Vedruna o FEDAC i Campus Salesians URL.

- I no cal dir coordinació amb altres Societats Filials de l'IEC, especialment la Societat Catalana d'Història de l'Educació en Països de Parla Catalana. Un bon exemple, la constitució del *Grup Impulsor del Museu de l'Educació i la Pedagogia de Catalunya*, que va tenir lloc a l'IEC el passat 30 de maig de 2024. En el Grup Impulsor s'hi ha incorporat també el Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya.

Conclusions: Constants i canvis rellevants al llarg dels 40 anys. Reptes de futur

Al llarg d'aquest gran recorregut hem pogut comprovar unes constants i uns canvis

- Si bé hi ha unes temàtiques constants com el model d'escola catalana, el tractament de la Llengua catalana i les altres llengües, el currículum escolar, les competències que han d'aconseguir els alumnes, l'atenció a la diversitat dels alumnes, la formació del professorat, el paper dels altres agents educatius...el seu tractament ha anat variant, d'acord amb canvis socials i polítics que hem anat vivint. Repassant l'itinerari de la SCP es pot anar comprovant.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

- Un exemple clar dels canvis que hem anat vivint és el de l'entorn tecnològic que ha condicionat el seu pes en el dia a dia de les escoles, instituts i universitats i també en la SCP. Hem passat de les publicacions en paper dels primers números del Butlletí dels mestres a les posteriors edicions en suport electrònic. Hem passat també de les reunions i seminaris en format presencial, a reunions en format virtual o combinat. En són un bon exemple els dos Congressos Internacionals tot i que hi havia hagut altres precedents: el 1er. Congrés Internacional del 2022 celebrat a Lleida i el 2on Congrés celebrat a La Seu d'Urgell i a Andorra, on ha estat molt present el paper de la IA en l'educació.
- El reconeixement de pedagogs rellevants per la seva aportació a l'educació, sigui pel seu pensament rigorós i obert a altres corrents de pensament, a Europa i al món, sigui per la seva pràctica innovadora i capaç de millorar l'atenció a tots els alumnes. És una línia d'actuació que no s'hauria d'oblidar!. Benvingut aquí el Projecte del Museu de la Educació i la Pedagogia de Catalunya.
- Podem situar també en aquest apartat de la Continuitat i el canvis l'organització de Trobades o Reunions internacionals. En totes elles s'ha cuidat la tria dels conferencians i la temàtica abordada, també les Taules rodones o Debats amb participació de persones implicades en propostes innovadores de tots els nivells educatius i amb la Presentació d'experiències concretes. Han variat els llocs de les trobades, els ponents, la simultaneïtat de participació presencial i en línia...! La tecnologia ens permet visualitzar posteriorment els vídeos que retransmeten les sessions i amb la traducció de les exposicions!!!! I ara tenim la bona notícia, que la Mercè Gisbert, des la Universitat Rovira i Virgili, assumirà l'Organització de la propera Reunió internacional de la *WFATE Conference 2025*.
- La mirada internacional ha estimulat millores en l'educació i la creació de diferents xarxes d'escoles, instituts i universitats potenciadores de projectes innovadors. Des de la SCP s'ha afavorit el coneixement de molts d'aquests projectes com el del KBIP/COMconèixer coordinat des del CDL.

La necessitat de conèixer altres llengües respectant la prioritat de l'ús de la Llengua catalana a les escoles de Catalunya comporta reptes i des de les institucions s'hi poden trobar suports. Sabem que la complexitat del dia a dia dels centres, dels docents i dels equips directius pot rebre bé aquest suport.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

- També és interessant comprovar el paper de les diferents Juntes de Direcció i la seva coordinació amb la Societat d'Història de l'Educació en els Països de Llengua Catalana i amb l'IEC . La complexitat i continuïtat d'algunes actuacions només es poden explicar per sintonia interna i per capacitat de superar entrebancs. En totes elles hi ha hagut professionals amb experiència en centres educatius, en les universitats i en l'administració educativa i això ha ajudat a connectar amb el món de l'educació. També s'ha procurat la presència de diferents membres provinents dels diferents territoris de llengua catalana.

Entre els reptes,

- Que la quantitat i diversitat dels canvis no facin perdre el fil conductor, previst en els darrers estatuts *“La Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans adscrita a la Secció de Filosofia i Ciències Socials, té per finalitats: propugnar, impulsar i aplegar la investigació educativa en les terres de llengua i cultura catalanes seguint l'orientació de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I). R: aplegant coneixement aportat per diverses ciències. D: desenvolupant, creant, dissenyant, instrumentant, amb orientació fonamentada d'acció. I: estenent les innovacions, instruments, sistemes en col·laboració amb escoles, entitats i institucions.”*

- Que els canvis de governs de la Generalitat no comportin deixar de tenir el propi paper com a Institució pedagògica amb una tradició i especificitat mostrada al llarg dels anys. També voldrà dir estar atents a possibles canvis i noves necessitats dels centres i de l'Educació.

- M'agradaria afegir el que es va expressar per part dels altres participants a la Taula Rodona 1 del passat Congrés, Joan Mateo, Xavier Besalú, Joan Manuel del Pozo i el mateix moderador, Josep Serentill:

- Els canvis de la nostra societat són molt grans i hem de fer l'esforç per trobar noves maneres d'actuar en aquest canvi de paradigma,
- Ens necessitem tots per trobar les sortides més adients als diferents problemes.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

Referències

Butlletí SCP nº 1, 1986 Procés de Constitució i funcionament inicial de la SCP, constituïda en el Ple de l'IEC del dia 12 de juny de 1984

Butlletí SCP nº 7, 2006. *Informació de la constitució de la Comissió Joaquim Xirau, per contribuir al Debat obert sobre el document "Pacte nacional per a l'educació. Oportunitat i compromís"*, proposat per la Consellera Marta Cid.

Butlletí SCP nº 10, desembre 2006. Seminari de tardor "Narracions i Pedagogia"

Revista Catalana de Pedagogia nº 1, 2002 *Grup de Treball Eladi Homs*, es constitueix per impulsar una contribució al debat sobre la Llei de Qualitat de l'Educació per lliurar a l'Honorable Consellera d'Ensenyament (Carme Laura Gil) i a l'Excel·lentíssima Ministra d'Educació Cultura i Esport (Pilar del Castillo).

Revista Catalana de Pedagogia nº 8, 2011-2014. *"Repensar l'ensenyament de la religió des de la societat del coneixement"* F. Torradeflot i *"Experiències de la institució escolar"* C. Regí, Escola Virolai; J. Puig, Escola Súnion; J.M. Esteve Institut Escola Jacint Verdaguer; A. Martí, Escola Dr. Trueta

Revista Catalana de Pedagogia nº 10, pg. 375-383 (publicada el 2016) *"Repensar la pedagogia, avui"*. Aportacions del Seminari d'Hivern 2016. I articles diversos sobre Escola i Entorn i article de Joan Mallart Navarra: *Didàctica humanista al s.XXI*.

Revista Catalana de Pedagogia nº 11, 2017. Informació de la constitució, treballs i informe final de la Comissió Galí-Homs per participar en el debat "Ara és demà", promogut pel Consell Escolar de Catalunya, a petició de la Consellera Meritxell Ruiz.

Revista Catalana de Pedagogia nº 11, 2017. Informació de la celebració del Congrés Internacional de la WFATE (2016) (World Federation of Associations for Teacher Education), celebrat a Barcelona. Tema General: "Innovació en la Formació del Professorat, en un Context Global"

Llibres

Feixas, Valentí. *Ser persona*, sobre la *Vida, pensament pedagògic i acció educativa de Pau López Castellote (1929-1994)*. Edit. Pagès. 2020.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.

González-Agàpito, Josep; Amorós, Carme; García Farrero, Jordi. *Pedagogies de la democràcia i la resistència a l'Europa del segle XX i fins avui*. Col·loqui Internacional Héloïse 2019. Edició IEC. 2021

Rué, Joan. "Propuesta para un nuevo pacto sobre la educación". *Octaedro Editorial (Colección Recursos Educativos)*, 2018.

Teixidó i Planas, Martí. "Pedagogia, ara". *Aplicació a la societat catalana : principis, tensions, referents, accions, cultura*. 2017. (Editorial IEC).

Teixidó i Planas, Martí (Coordinació) *Fem l'escola plurilingüe. L'educació plurilingüe i la didàctica integrada de les llengües*. edit. Horsori, 2023 (Quaderns d'Educació 101).

Articles

Rethinking Education: Towards a global common good?. 2015. *Fòrum Mundial de l'Educació de la UNESCO. Declaració d'Incheon Objectius Educació-2030*.

Els continguts estan subjectes a una llicència Reconeixement - No comercial - Sense obres derivades 3.0 Espanya (by-nc-nd) de Creative Commons, el text complet de la qual es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>. Així doncs, s'autoritza el públic en general a reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada.